Interview with Holubeva Hanna, Solotvin (IF_Sol_09_015)

Name: Hanna Vasylivna Holubeva

Maiden name: Kuzishchin

Code: IF_Sol_09_015

Born: 1942

Gender: Female

Nationality: Ukrainian

Length: 14:20

Date: Tuesday, August 11, 2009

Transcription:

Місце: Солотвин

Дата: 11 серпня 2009 р.

Інтерв`юєри: Величко Тетяна (ВТ), Косьяненко Євгенія (КЄ)

АВ - Голубева (Кузишин) Анна Василіївна, 1942 р.н., Солотвин.

00:01 Знайомство з АВ.

ВТ: Нас цікавить щоб ви нам розповіли про єврейський Солотвин. Хто тут жив, может пам`ятаєте якись людей?

АВ: Кукер. Він помер років 5 тому, похований на цьому єврейському кладбищі. Не знаю як його звати, Кукер. Тепер, Тайк з дружиною. Вона Лотта була, він - Марон, чекайте, як він, Аарон, я тоже не знаю. Син його на великій дуже посаді у Москві. Десь він у (нрзбр) працює, но мені сказав, що він 22 серпня буде тут. Він дуже багато помогає і тут він це кладбище обгородив, в церкву він вложив сюди, і навіть,

00:02 там де мама його лежить на нашому кладбищи, тоже полностью видилив гроші на паркан, на то кладбище.

ВТ: На єврейське?

АВ: Не, не єврейське, наше кладбище, але його батьки поховані, бо колись не можно було ховати на цьому кладбищі, єврейському. А потім уже той час батьки поховані там, а він не переховував батьків, так як вони поховані, так там і лежать. Тут де я, там де стара хата, там колись жив жид, єврей.

ВТ: В вашій хаті?

АВ: Так, то ми купили потім, погоріли. Шмирку. І ми десь у 50 роках купили це місце, цю хату.

00:03 ВТ: У нього купили?

АВ: Ні, у держави. Я не знаю де вони подівались, то що їх тоді вивозили, знаєте які то часи були. Хто у нас ще з євреїв є.

ВТ: Так ваша хата єврейська в основі?

АВ: Ні, в нас перебудована. Перебудували хату.

ВТ: А чому?

АВ: Стара булла, розвалюха. Війна прийшла, фронт прийшов. Я вже не пам`ятаю чого, то ще мої батьки, розумієте.

ВТ: Цього Шмирко пам`ятали?

АВ: Ні, я не пам`ятала, але я знаю, що казали, що колись тут жив Шмирко. Про кого ще вам розказати. Тут жив Кукер, Кукера син у Ізраілі живе. Більше не знаю

00:04 у нас євреїв тут. Були колись, жили вони тут в Солотвине, але вони виїхали у Івано-Франківськ і, як вона писалась я забула, видно такі явні євреї Були, але вони приїхали вже за радянські часи сюди, вони не коренні жителі були.

ВТ: А, ці євреї?

АВ: Так, вже приїжі якись були євреї.

ВТ: А ваши батьки згадували, розповідали вам про євреїв? Де вони тут жили? Що залишилось?

АВ: Тут багато вони жили, тут Шварциєво, якись жид Шварц жив, там на городах. Шварциєво.

ВТ: Це що таке - Шварциєво?

АВ: Ну, видно, що жид такий.

00:05 Розмовляє по телефону.

ВТ: Шварциєво - це як місцевість якась?

АВ: Так, така місцевість і там колись євреї жили, в етїм Шварциєві. Там нема ні хат вже, нічого, там поле.

ВТ: Ви їх пам`ятаєте?

АВ: Ні, ні.

ВТ: Чи то по розповідям батьків?

АВ: То було в війну, їх побили всіх тих, повиїжджало, по позповіду. По городах, по назвах.

ВТ: А ще які назви з євреями пов`язані? Шварциєво - це з євреями, так?

АВ: Да, да. Багато, та я не пам`ятаю. Там центр, євреї жили.

00:06 Ці доми, то єврейські. Поляки і євреї.

ВТ: А як їх називався

АВ: Цвинтар?

ВТ: Да

АВ: Жидівський, окопище.

ВТ: А чому така назва? Не розповідали люди?

АВ: Не знаю.

ВТ: А там ще щось залишилось, може в центрі чи десь тут щось зв`язане з євреями? Якись будівлі залишились?

АВ: Єврейські? Є в центрі.

ВТ: Які?

АВ: Є в центрі знаєте де, як вам сказати, напротив пожарної був пороховий будинок, то як раз родині Кукеров належав цій будинок. Родині Кукеров.

00:07 ВТ: Ці Кукери, вони після війни тут жили?

АВ: Жили, та дуже давно жили. Старого поховали на тому кладбищі, десь років 5-6.

ВТ: На єврейському?

АВ: На жидівському, на єврейському.

ВТ: А вони що, повернулись, так? Ці Кукери, вони місцєві були?

АВ: Да, вони тут жили. Одна його сестра в Америці живе, ще жива. Ну, то може до когось в центрі підійдіть, там ще хтось зможе більше пояснити.

ВТ: А в вашому куті?

АВ: Тут у нас більше нема такого. Я більше тут не знаю, ніяких євреїв тут були.

ВТ: А чим займались євреї, не чули?

АВ: Торгували, а чим євреї займались?

ВТ: Чим?

АВ: Шинки мали.

ВТ: А де були шинки?

АВ: У хатах, в домі.

ВТ: А що про ці шинки розповідають?

АВ: Ну, це що, забегаловки

00:08 всякіє, кафе таке.

ВТ: Ну, може якись історії є цікаві з цим пов`язані, про якись шинки?

АВ: Нічого не знаю. В 45-46 мені два - три роки були, що я могла помнити.

ВТ: Це по розповідям?

АВ: По розповідям. Так більше нічого.

ВТ: А чим ще торгували? Шінки мали, ще що?

АВ: Не знаю. Вам треба питати старшу жінку.

00:08 - 00:09 Підказує до кого ще можна звернутися.

ТВ: Ви кажите, що у ціх раніше ховали євреїв ні на цьому, а на тому?

АВ: На тому, на нашому.

ВТ: А що у них там окремий на вашому був якись ділянка чи вперемішку?

АВ: Вперемішку.

ВТ: А як вони ховали? Обряд який в них був, не бачили?

АВ: Не бачила, не знаю. Ну, як вони ховали, без священника ховали, самі собі і ховали. Приїжджали люди, там кричали, плакали і ховали.

ВТ: Це за вашої пам`яті?

АВ: Ні, вже десь, я знаю, 15 років помер Тайк. І так само Кукера, приїжджав раббін сюда. Але Кукера вже на новому кладбищі поховали.

00:10 На єврейському.

ВТ: А що ці жінки, чому кричали? Щось люди старі казали?

АВ: Я не знаю, я не була там.

ВТ: Ви не бачили єврейськи похорони?

АВ: Я не знаю. Кажуть, що єврея кладуть лицем у низ. Більше не знаю я.

ВТ: А чому кладуть лицеем у низ? Не пояснюють старі люди?

АВ: Не знаю. То треба питати євреїв. Ви не євреї?

ВТ: Ні.

КЄ: Скажіть, які свята були у євреїв?

АВ: В суботу євреї ніколи нічого не робили. То був у них судний день. В суботу у них нічого не робили. Мені мама розказивала, що приходила єврейка до неї молоко брати і тількі зі своєю посудою. Вже нашу посуду вона не хотіла.

00:11 То тількі ходила з бедончиком, мама під корову сідала, доїла їй молоко і давала у свою посуду.

ВТ: А чому не казали?

АВ: Вони дуже кошерні тоді, розумієте?

ВТ: А що таке кошерні?

АВ: їм не можна з другої посуди їсти, такі чистоплотні.

ВТ: А ще що вони не їли? Чи може ще якісь заборони були?

АВ: Це не знаю.

ВТ: А свинину можна їм було чи ні, їсти?

АВ: Вони не їли свинину. Кури, в них, їх національне блюдо - це кури. Кури, кури і кури.

ВТ: А що ще в суботу вони, казали чому судний день?

АВ: В них свято було в суботу, нічого не робили.

00:12 ВТ: А ще може якісь свята чули? Нам тут щось таке казали - кучки, що таке кучки?

АВ: А це так, як Святий вечір, вони збиралися всі і святкували. Це певно, як в нас Святий вечір, то в них кучки ці.

ВТ: А коли ці кучки Були, в яку пору року?

АВ: Десь зимою.

ВТ: Ви не бачили ці кучки?

АВ: Ні, ні.

ВТ: Ви теж тільки чули?

АВ: Вже як я виросла євреїв у нас не було.

ВТ: А ці, про которих ви розповідаєте? Кукер, Тайк?

АВ: Тайк торгував в молочном магазині, разом з жінкою торгували. Мали двоїх дітей: Піка і Майя.

00:13 Діти дуже розумні в них були, дуже розумні. Майя живее у Ізраїлі, а він живе у Москві. Десь у міністерстві Нафтогазу керує.

ВТ: А ще що можите, кудись вони ходили молитися, євреї?

АВ: Там є в Солотвині зараз база, є таке, як називають, синагог чи що. Було, така церква єврейська.

ВТ: Вона залишилась?

АВ: Так, перебудували (неразбр)

ВТ: А ще может які будівлі збереглися?

АВ: Не знаю. То все поваляли. Ще щось є, а то мені корову доїть.

00:14 КЄ: А скажіть, які страви готували євреї, може ви щось чули?

АВ: Не знаю. То вам у тієї жінкі треба попитати, вона може доповнить, вона пам`ятає.

ВТ: Дякуємо.

АВ: Прошу.

Загальний час 14:20

English translation of transription:
Not yet.

Description:
Jewish residents of Solotvin.

"Shvartzievo" as a pre- World War II Jewish neighborhood in Solotvin.

Jewish cemetery, burial traditions.

Jewish Festivals and rituals.

Interviewer: Tatyana Velichko

Interviewer: Evgenia Kosyanenko

Community: Stanislawow (Ivano-Frankivsk)

Source URL:http://jgaliciabukovina.net/node/111711